

УДК 811.111-028.16
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2019-2-21>

УСНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ “IGNITE TALK” ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Красуля Алла Вікторівна,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри германської філології,
заступник декана з міжнародної діяльності
факультету іноземної філології та соціальних комунікацій,
керівник групи організації міжнародного академічного співробітництва
Сумський державний університет
a.krasulia@gf.sumdu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-2048-1879

Метою статті є аналіз усної презентації “Ignite Talk” як методу формування комунікативної компетенції на рубіжному рівні (Threshold або B1) володіння англійською мовою з метою ефективною міжкультурною комунікації. Дослідження передбачало розв’язання таких завдань: 1) надати визначення терміна “Ignite Talk”; 2) окреслити вимоги до форми та змісту презентації “Ignite Talk”; 3) організувати та провести педагогічний експеримент із використанням методу усної презентації “Ignite Talk”; 4) охарактеризувати особливості формування англійської комунікативної компетенції за допомогою “Ignite Talk”.

Методи дослідження – метод ретроспекції, описовий метод та метод комплексного лінгво-прагматичного аналізу обробки дослідницького корпусу фактичного матеріалу.

Результати. Автором подано визначення терміна “Ignite Talk”, охарактеризовано історичні чинники виникнення зазначеного методу, окреслено змістові та структурні вимоги до усної презентації цього формату. У результаті дослідження з’ясовано, що формування комунікативної компетенції за допомогою “Ignite Talk” є досить ефективним методом під час вивчення англійської мови як іноземної, зокрема на старшому етапі загальноосвітньої школи. Результати досліджень виявили загальне позитивне ставлення та сприйняття цього методу серед опитаних учнів. Зауважимо, що під час підготовки до презентації виникали деякі психологічні та технічні проблеми, проте це жодним чином не зменшує значущості отриманих результатів та доречності використання описаного методу усної презентації.

Висновки. Проаналізований матеріал педагогічного експерименту, який був проведений у межах дисципліни англійська мова в 11-му класі загальноосвітньої школи, дав змогу створити алгоритм підготовки до усної презентації “Ignite Talk” з метою формування комунікативної компетенції. Таким чином, описаний метод усної презентації можна застосовувати під час вивчення як другої іноземної мови, так і інших дисциплін, оскільки він дає змогу розвивати комунікативні навички та ораторську майстерність. Перспективою подальших наукових розвідок у цьому напрямі може бути вивчення особливостей застосування методу усної презентації “Ignite Talk” як технології формування англійської комунікативної студентів-філологів, зокрема усних перекладачів, а також низки інших новітніх підходів з метою підвищення мотивації в процесі вивчення іноземних мов у ЗВО.

Ключові слова: “Ignite Talk”, усна презентація, комунікативна компетенція, англійська міжкультурна комунікація.

ORAL PRESENTATIONS “IGNITE TALK” AS A METHOD OF COMMUNICATIVE COMPETENCE FORMATION

Krasulia Alla Viktorivna,
PhD in Pedagogy (Education Sciences),
Senior Lecturer at the Germanic Philology Department,
Associate-Dean for International Relations
of the Faculty of Foreign Philology and Social Communications,
Head of International Academic Collaboration Group
Sumy State University
a.krasulia@gf.sumdu.edu.ua
orcid.org/0000-0003-2048-1879

The purpose of the paper is to analyze “Ignite Talk” oral presentation as a method of communicative competence formation for effective intercultural communication at the Threshold or B1 level of learning English. The study tasks involved the following steps: 1) to define the term “Ignite Talk”; 2) to outline the requirements to the format and content of the “Ignite

Talk" presentation; 3) to organize and conduct a pedagogical experiment using "Ignite Talk" oral presentation method; 4) to characterize the peculiarities of the English speaking competence formation by means of "Ignite Talk".

Research methods are the following: a retrospective analysis, a descriptive method, and a method of complex linguistic and pragmatic analysis of the obtained data.

Results. The author defined the term "Ignite Talk", described the historical factors in the inception of this method, outlined key structural and contextual requirements to the oral presentation of such format. The results of the study proved that "Ignite Talk" is a very effective method for learning English as a foreign language, particularly in high school. Research findings revealed overall positive attitudes and perceptions amongst the students surveyed. However, some psychological difficulties and technical literacy challenges emerged during the intervention. Despite some constraints, the students indicated their readiness for new methods in English language teaching.

Conclusions. In light of the research results presented in this paper, it is worth saying that the pedagogical experiment, conducted in terms of the English language course for 11-graders at a high school, made it possible to create an "Ignite Talk" presentation preparation algorithm in order to form communicative competences. Thus, the above-mentioned method can be used to learn/teach a second foreign language, as well as other subjects because it develops students' communicative and public speaking skills. The prospects for further scientific research in this area might comprise the peculiarities of using the oral presentation method "Ignite Talk" as an educational technology aimed at students-philologists' English-speaking competence formation, including interpreters; as well as a number of other new teaching approaches to enhance motivation in the process of learning foreign languages.

Key words: "Ignite Talk", spoken presentation, communicative competence, English-speaking intercultural communication.

1. Вступ

Принципи риторичної педагогіки були визначені ще стародавніми мислителями: «Говори, аби я міг пізнати тебе» (Сократ). Усна презентація є своєрідним витвором мистецтва, який одночасно здійснює вплив як на свідомість, так і на почуття. Образна, емоційна, змістовна та багата усна мова є одним з найпотужніших засобів впливу на свідомість людей. З перших хвилин оратор має підтримувати психологічний контакт зі слухачами, безперервно загострюючи та збуджуючи зацікавленість, долаючи байдужість, злагоджуючи недоброзичливі або критичні установки аудиторії. Окрім того, він мусить задовольняти допитливість, надихати, розважати, переконувати та закликати до певної активності, враховуючи мету виступу.

Актуальність наукового дослідження зумовлена недостатнім рівнем вивченості методу усної презентації "Ignite Talk" для формування комунікативної компетенції на рубіжному рівні (Threshold або B1) володіння англійською мовою з метою ефективної міжкультурної комунікації. Аналіз вітчизняних та зарубіжних джерел (Beyer, Gaze, Lazicki, 2012; Guzman, 2008; Keith, 2014; Lucas, 2009; Neznanski, 2008) засвідчує, що, незважаючи на низку праць, що висвітлюють питання теми дослідження, проблема формування комунікативної компетенції на заняттях з англійської мови за допомогою "Ignite Talk" поки що не стала предметом окремого розгляду.

Метою дослідження є аналіз усної презентації "Ignite Talk" з точки зору її композиції, а також прийомів красномовства,

переконавання й привертання уваги слухачів у процесі розвитку навичок говоріння та формування комунікативної компетенції на рубіжному рівні (Threshold або B1) володіння англійською мовою. Для досягнення поставленої мети було сформульовано такі **науково-дослідницькі завдання:**

1. Надати визначення терміна "Ignite Talk".
2. Окреслити вимоги до форми та змісту презентації "Ignite Talk".
3. Організувати та провести педагогічний експеримент з використанням методу усної презентації "Ignite Talk".
4. Охарактеризувати особливості формування англомовної комунікативної компетенції за допомогою "Ignite Talk".

Методи дослідження. В основу дослідження покладено метод ретроспекції, описовий метод та метод комплексного лінгво-прагматичного аналізу обробки дослідницького корпусу фактичного матеріалу.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що на підставі цілісного підходу до організації педагогічного експерименту було одержано, проаналізовано та систематизовано емпіричні дані, що уможливило створення алгоритму підготовки до усної презентації "Ignite Talk" з метою формування комунікативної компетенції.

2. Визначення сутності терміна "Ignite Talk", характеристика форми та змісту цього формату доповіді

"Ignite Talk" (укр. блиц-повідь) – це різновид усної презентації, під час якої доповідач має протягом 5 хв. розкрити тему,

розміщену на 20 слайдах, які автоматично переключаються кожні 15 сек. (Neznanski, 2008). Формат виступів “Ignite Talk” уперше з’явився у м. Сіетлі, Каліфорнія, США, в 2006 році, ініціаторами якого виступили Бреді Форрест та Бре Петтіс. Завдяки динамічному поширенню в корпоративному та освітньому середовищах США цей формат усної презентації набув неабиякої популярності. Прототипом блиц-доповідей прийнято вважати вечори Печа-куча (англ. Pecha Kucha Nights), засновані в м. Токіо в 2003 році, які відрізняються лише тривалістю слайдів, а саме: 20 сек. замість 15 сек. на кожен, що в сумі збільшує час виступу до 6 хв. 40 сек. (Guzman, 2008). Нині є низка варіацій експрес-виступів. Наприклад, ті ж 5 хв., але без прив’язки до кількості слайдів; формат “speed geeking” є альтернативою “Ignite Talk” без візуального супроводу; так звана «ліфтова презентація» (англ. elevator pitch), що походить від концепції «встигнути розповісти в ліфті» і передбачає від 30 до 60 сек. цілеспрямованого мовлення. Зупинімося докладніше на вимогах до форми та змісту презентації “Ignite Talk”. Отже:

1. Оберіть важливу тему та вражаючу історію для її розкриття. Чим вагоміша тема і назва доповіді, тим простіше та наочніше має бути ілюстративний матеріал.

2. Подумайте про ключову ідею, яку ви хочете донести до аудиторії. Після завершення презентації впевніться, що слухачі сприйняли ваш матеріал.

3. Виокремте 4–5 головних тез і тільки потім працюйте над пошуком зображень і створенням слайдів, щоб створити візуальну опору своєї доповіді.

4. Створіть просту зрозумілу структуру доповіді та переконайтеся, що тема виступу прозоро прослідковується. Раціонально використовуйте час виступу.

5. Запитайте себе: що слухачі мають запам’ятати/зрозуміти/відчутти після завершення презентації?

6. Практикуйтеся з таймером, перш ніж зробити всі слайди. Практика – запорука успіху.

7. Добре дихайте та робіть паузи. Немає потреби заповнювати кожну секунду розмовами. Коли ви практикуєте доповідь, практикуйте й дихання. Дайте аудиторії час зрозуміти те, що ви сказали: витримайте коротку паузу між слайдами. Залиште слайд або два просто для того, щоб наздогнати матеріал і зробити видих.

8. Не зациклюйтеся на слайдах: доречні слайди підтримують ваші слова, а не навпаки. Виберіть прості зображення і якщо ви використовуєте текст, то застосовуйте великі шрифти. Жодних списків, тільки один або два пункти. Зробіть слайди досить гнучкими, щоб якщо ви відстанете, то зможете легко пропустити щось, аби наздогнати.

9. Зробіть свою доповідь гнучкою: на відміну від звичайних презентацій, якщо щось піде не за планом, немає шляху назад. Ви маєте побудувати свою презентацію на 4–5 частинах, кожна з якої може існувати окремо. Якщо ви відстанете або щось піде не за планом, ви зможете легко наздогнати, коли з’явиться перший слайд для наступної частини.

У такий спосіб презентація “Ignite Talk” може стати ефективною формою виступу, яка займає мінімум часу, а надає максимум інформації.

3. Особливості формування комунікативної компетенції за допомогою “Ignite Talk”

В епоху глобалізації та стрімкого науково-технічного прогресу англійська мова, як засіб міжнародного спілкування, відіграє значну роль для фахівців різних галузей. Знання іноземної мови сприяє успішному розвитку професійної діяльності. Вміння спілкуватися з діловими закордонними партнерами, самостійно вести переговори, не вдаючись до послуг перекладача, передбачає високий рівень сформованості комунікативної компетентності, отже, здатності до іншомовного міжкультурного спілкування. Поняття «комунікативна компетентність» вперше було визначено Д. Хаймсом, який охарактеризував її як внутрішнє знання ситуативної доцільності мови, як здібності, що дає змогу бути учасником мовленнєвої діяльності (Хаймс, 2001: 45). До складників комунікативної компетентності особистості відносять: знання норм і правил спілкування; високий рівень мовного розвитку; розуміння невербальної мови спілкування; вміння вступати в контакт із людьми з урахуванням їхніх статево-вікових, соціально-культурних, статусних характеристик; вміння переконувати співрозмовника; здатність правильно оцінювати особистість співрозмовника як конкурента або партнера, вибирати власну комунікативну стратегію залежно від такої оцінки; змогу викликати у співрозмовника позитивне сприйняття власної особистості (Кохтев, 2013: 76).

Без сумніву, формування іншомовної комунікативної компетентності вимагає системного підходу, який має реалізовуватися на всіх етапах освіти. Ефективність процесу формування комунікативних умінь та навичок буде забезпечена реалізацією таких педагогічних умов уже на старшому етапі вивчення англійської мови в загальноосвітньому навчальному закладі (Програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 71), а саме: 1) підвищення мотивації навчання учнів; 2) підвищення творчої активності учнів; 3) збагачення змісту освітнього процесу.

Принагідно зауважимо, що сьогоднішня потреба вміння правильно побудови усного висловлювання з підтримкою аудіо-візуальної презентації. Однією з ефективних форм презентації є “Ignite Talk” (Beyer, 2012), оскільки вона сприяє мотивації та творчій активності учнів. Зупинімося докладніше на презентації “Ignite Talk” з точки зору формування комунікативної компетенції. Ретельне вивчення чинної програми з англійської мови для старшої школи засвідчує, що випускник навчального закладу з поглибленим вивченням іноземних мов мусить володіти англійською мовою, згідно з європейським стандартом, на рівні B2. Отже, саме в старших класах має відбуватися системна англомовна підготовка для якісного переходу від рівня B1 до B2.

З метою отримання емпіричних даних для аналізу, синтезу та узагальнення у межах дослідження було проведено експеримент на базі Сумської приватної гімназії «Просперітас» у 11-му класі. Загальна кількість учнів, які брали участь в експерименті, становить 14 осіб: з них 8 дівчат та 6 хлопців. Передусім, аби підтвердити теоретичне обґрунтування застосованого методу усної презентації “Ignite Talk” та надати об’єктивну оцінку ефективності її практичної реалізації, було здійснено опитування учасників. У ході анкетування було встановлено, що лише 14,3% опитуваних (2 учні) вже знали про різновид презентацій “Ignite Talk” (див. рис. 1). Отже, можна зробити висновок, що це відносно новий для України, але досить відомий для світу формат публічних виступів. Очевидно, що у школі практично немає жодного навчального предмета, де б учням не доводилося виступати публічно. Звичайно, більшість школярів зазнає труднощів, коли потрібно в офіційній обстановці представити доповідь перед класом.

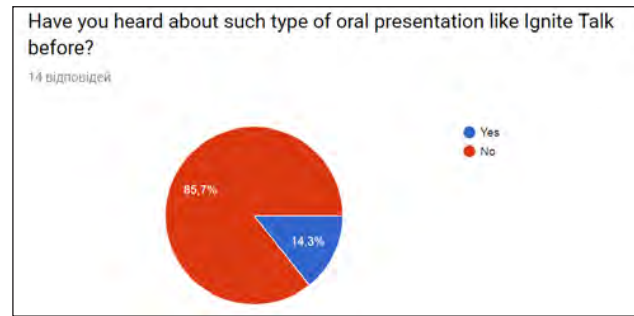

Рис. 1

Відзначимо, що більшість, а саме 85,7% (12 учнів), витратили 30 хв. на підготовку до виступу у форматі “Ignite Talk” (див. рис. 2). Безперечно, мінімум слайдів та виклад найважливішої інформації є запорукою успіху у публічних виступах.

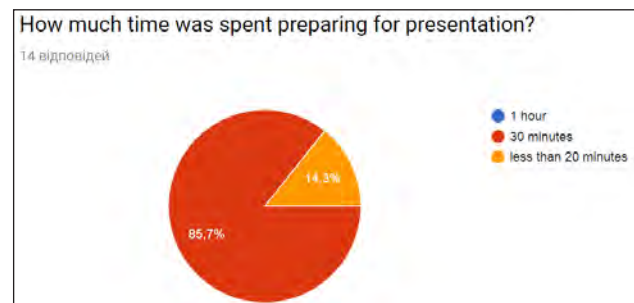

Рис. 2

Отримані результати свідчать про те, що 92,9% (13 учнів) вважають візуальний компонент публічного виступу підґрунтям для більш ефективного сприйняття інформації слухачами (див. рис. 3). Супровід усної промови за допомогою слайд-шоу допомагає швидше зрозуміти ціль виступу.

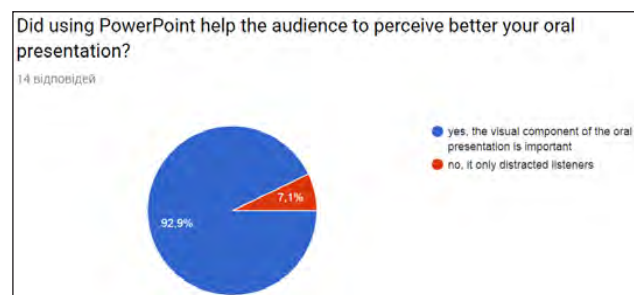

Рис. 3

За даними нашого експерименту, 85,7% (12 учнів) погодилися з тим, що 5 хв. цілком досить, аби розкрити тему виступу (див. рис. 4). Втім, учням довелося попрацювати з таймером, щоб виокремити тільки найважливішу інформацію, яку б вони хотіли донести до слухачів.

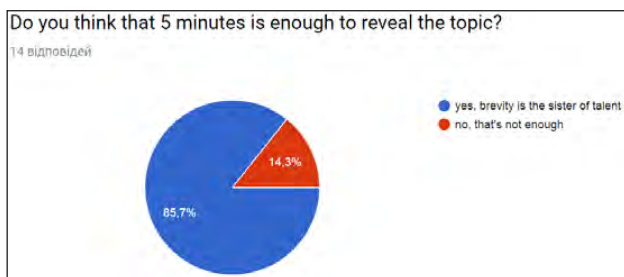

Рис. 4

На жаль, 28,6% (4 учням) довелося долати психологічні труднощі під час виступу (див. рис. 5), а саме: для одних це був страх відкритого простору, для інших, найімовірніше, – побоювання бути некомпетентним, смішним тощо.

Із аналізу результатів опитування виходить, що 21,4% (3 учні) зазнали фоностилістичних труднощів під час промови. Це насамперед стосується темпу та манери мовлення: так званого «проковтування» слів, коментування окремих слайдів та вимови складних англо-мовних звуків. Безумовно, чітка та зрозуміла вимова – один з найважливіших складників успішної презентації.

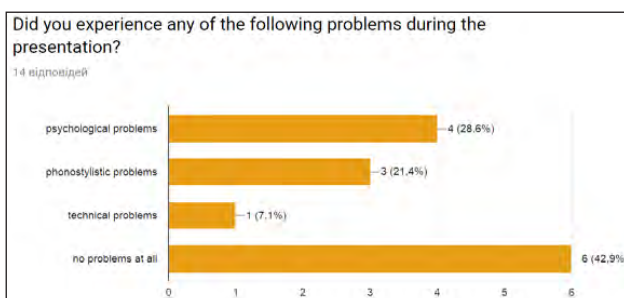

Рис. 5

Наприкінці відзначимо, що формат “Ignite Talk” виявився першим практичним досвідом у формуванні навичок публічного виступу для всіх учнів цього класу (див. рис. 6).

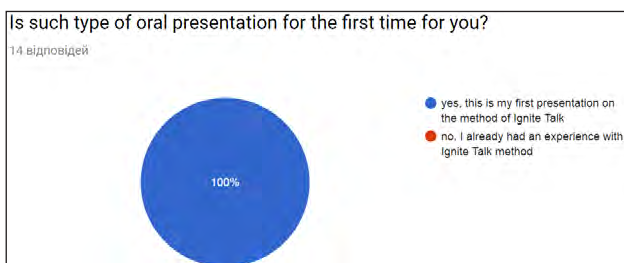

Рис. 6

Підсумовуючи, зауважимо, що, незважаючи на вищезазначену тезу, 100% учасників

експерименту дали стверджувальну відповідь на запитання щодо оцінки власного позитивного досвіду формування навички усної презентації (див. рис. 7). Певна річ, що вміння представити свої ідеї в умовах публічного виступу набувають особливої актуальності в старшій школі. Не викликає жодних сумнівів, що тільки за умов постійної практики учень зможе відточити свої навички усної презентації та майстерність промови, таким чином, отримати справжнє задоволення від власного виступу.

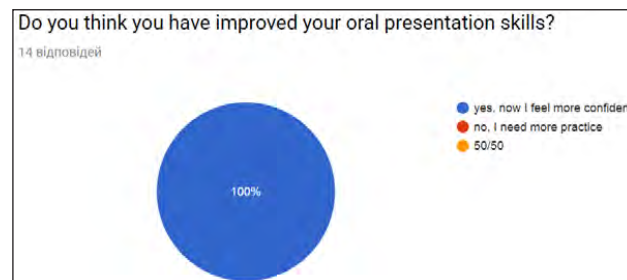

Рис. 7

Отже, метод усної презентації “Ignite Talk” – це не просто захоплюючий досвід, а навчальний інструмент, що сприяє формуванню комунікативної компетентності учнів, зокрема на рубіжному рівні (Threshold або B1) володіння англійською мовою.

4. Висновки

Безумовно, вміння побудувати свою промову переконливо, викладати свої думки струнко, вербально та невербально впливати на аудиторію – запорука успіху в багатьох сферах людської діяльності. Аналіз даних педагогічного експерименту, який було окреслено вище, дає змогу дійти висновку, що застосування методу усної презентації “Ignite Talk” для формування комунікативної компетенції на рубіжному рівні володіння англійською мовою, зокрема на старшому етапі загальноосвітньої школи, може бути ефективно використаний на заняттях. Таким чином, сформовані навички усної презентації та вміння переконливо висловлювати свої думки стане запорукою реалізації ефективної міжкультурної комунікації.

Перспективою подальших досліджень у цьому напрямі може бути вивчення досвіду застосування методу усної презентації “Ignite Talk” як технології формування англомовної компетентності студентів-філологів та засобу підвищення мотивації вивчення іноземних мов у ЗВО.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кохтев Н.Н. Основы ораторской речи : учебное пособие. Москва : Флинта, 2013. 328 с.
2. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/1-eng-pr.pdf> (дата звернення: 07.08.2019).
3. Хаймс Д.Х. Этнография речи. Новое в лингвистике. Москва : Прогресс, 2001. 479 с.
4. Beyer A., Gaze C., Lazicki J. Comparing students' evaluations and recall for Student Pecha Kucha and PowerPoint Presentations. *Journal of Teaching and Learning with Technology*. 2012. Vol. 1. No 2. P. 26–42.
5. Guzman M. Ignite Seattle 5: Big ideas and really fast talking hit Capitol Hill. *Seattle Post Intelligencer*. 2008. 553 p.
6. Keith W. Creating a history for public speaking. *Rhetoric and public affairs*. 2014. Vol. 17. No 1. P. 136–146.
7. Lucas S. The Art of Public Speaking. *MC GrawHill*. 2009. 320 p.
8. Neznanski M. Sharing ideas quickly. *Corvallis Gazette Times*. 2008. 452 p.

REFERENCES:

1. Kohtev, N.N. (2013). *Osnovy oratorskoi rechi* [Basics of public speaking]. Moskva : Flinta, 328 p.
2. Programa dla zahalnoosvitnih zakladiv [Curriculum for general education schools]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/1-eng-pr.pdf>.
3. Haims, D.H. (2001). *Etnografiia rechi* [Ethnography of speaking]. Moskva : Progress, 479 p.
4. Beyer, A., Gaze, C., Lazicki, J. (2012). Comparing students' evaluations and recall for Student Pecha Kucha and PowerPoint Presentations. *Journal of Teaching and Learning with Technology*. Vol. 1. No 2. Pp. 26–42 [in English].
5. Guzman, M. (2008). Ignite Seattle 5: Big Ideas and Really Fast Talking Hit Capitol Hill. *Seattle Post Intelligencer*. 553 p. [in English].
6. Keith, W. (2014). Creating a history for public speaking. *Rhetoric and public affairs*. Vol. 17. No 1. Pp. 136–146 [in English].
7. Lucas, S. (2009). *The Art of Public Speaking*. MC GrawHill. 320 p. [in English].
8. Neznanski, M. (2008). Sharing ideas quickly. *Corvallis Gazette Times*. 452 p. [in English].

*Стаття надійшла до редакції 29.07.2019.
The article was received 29 July 2019*